

El Pla de pensions de la Generalitat. Preguntes i respostes

Font: **FUNCIÓ PÚBLICA** núm 48

El passat 22 de novembre, la Comissió promotora del Pla de pensions va fer públic el resultat del concurs públic pel qual s'ha seleccionat Vidacaixa, SA com a entitat gestora del Pla de pensions, i la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, La Caixa, com a entitat dipositària del Fons on s'integra el Pla de pensions.

En el procés d'implantació d'un pla de pensions sorgeixen dubtes que han de ser resolts de manera efectiva. Aprofitant l'experiència dels primers dies de Funcionament de l'Oficina d'Atenció a les persones partícips i beneficiàries, s'ha elaborat aquesta guia breu de preguntes i respostes que pretén recollir, de manera senzilla, els dubtes més freqüents que van sorgint de les consultes dels partícips. Aquest recull s'anirà actualitzant amb totes les noves qüestions que es vagin plantejant.

CARACTERÍSTIQUES GENERALS DEL PLA

1. El Pla de pensions d'ocupació de promoció conjunta de l'àmbit de la Generalitat de Catalunya

És un instrument d'estalvi a llarg termini que té com a objectiu bàsic que els partícips o beneficiaris puguin percebre, en el moment de la jubilació, incapacitat o mort, unes pensions complementàries a les que atorga la Seguretat Social, en forma de renda, capital o una combinació de totes dues. En seran partícips automàticament tots els treballadors de les entitats promotores en actiu i amb una antiguitat superior als dotze mesos, continuats o interromputs, amb data 24-11-2005, sempre que no hagin renunciat, en el termini previst, a pertànyer al Pla.

2. Avantatges del Pla de pensions

– **Aportacions:** Els partícips tenen dret a les aportacions de l'entitat promotora en funció de la categoria laboral i de l'antiguitat. En cas de renúncia, no tindran dret a aquestes aportacions, les quals passaran a incrementar la massa salarial de la resta de partícips. També es poden fer aportacions individuals voluntàries.

– **Fiscalitat:** Les aportacions de les entitats promotores tenen un efecte fiscal neutre, i les voluntàries dels partícips redueixen la base imposable de l'IRPF.

– **Seguretat:** El Pla de pensions es regeix pel Reglament d'especificacions del Pla de pensions, pel Reial decret legislatiu 1/2002, pel Reial decret 304/2004, que el desenvolupa, i per altres disposicions que siguin d'aplicació. Aquesta normativa vetlla per la garantia de l'accés a aquest benefici social per part dels partícips i la protecció dels seus drets, i atorga plenes garanties de control, seguiment i bona gestió.

– **Titularitat del fons:** Els partícips seran els titulars dels drets consolidats al seu favor (les aportacions directes i les imputades i les rendes generades pels recursos invertits) i, si s'extingeix definitivament la relació laboral o de serveis, podran mobilitzar la totalitat dels seus drets consolidats a un altre pla.

– **Participació:** La Comissió de Control del Pla i del Fons està formada per vint membres, deu dels quals ho són en representació de les entitats promotores, i els altres deu, en representació dels partícips i beneficiaris. Aquests darrers són designats inicialment per acord de la majoria dels representants de les organitzacions sindicals presents a la Mesa general de negociació de l'àmbit de la Generalitat.

– **Accés a la informació:** L'entitat gestora informarà periòdicament el partípic de les aportacions que es facin, dels drets consolidats i dels rendiments que vagin generant les aportacions, i la Comissió de Control, del desenvolupament del Pla. D'acord amb la reunió de la Comissió Promotora del Pla, s'ha seleccionat com a entitat gestora del Fons VidaCaixa SA d'Assegurances i Reassegurances, i com a entitat dipositària, la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, La Caixa.

3. Qui seran beneficiaris del Pla de pensions?

Ho seran les persones designades en el *Document de dades personals*, modificable en qualsevol moment. En cas que no s'hagi nomenat ningú, seran beneficiàries les persones que s'estableixen en el Reglament del Pla, amb l'ordre de prelación següent:

1. El cònjuge supervivent o parella de fet.
2. Els hereus o hereves legals o testamentaris.
3. El Pla de pensions.

4. El Pla és compatible amb altres plans?

Sí, és compatible amb qualsevol altre pla a títol individual o associatiu que es pugui tenir. No obstant això, el límit màxim legal d'aportacions del partípic és únic.

5. Quan puc disposar dels meus diners?

El fons acumulat en el Pla per cada partípic (drets consolidats) només es pot fer efectiu quan es produeixi alguna de les contingències que cobreix el Pla (jubilació, incapacitat o mort) o algun dels supòsits extraordinaris (malaltia greu o atur de llarga durada).

6. En el moment de la jubilació, incapacitat o mort, com es poden percebre els drets consolidats?

Els beneficiaris del Pla de pensions, sobrevinguda la contingència, poden escollir la percepció de la prestació corresponent:

- En forma de capital (pagament únic), immediat a la data de la contingència o diferit a un moment posterior.
- En forma de renda temporal o vitalícia (pensió), immediata o diferida.
- En forma mixta que combini una renda de qualsevol tipus amb un únic cobrament en forma de capital.

El termini per prendre aquesta decisió és de sis mesos des del moment en què es produeix la contingència o des del reconeixement d'aquesta per part de l'autoritat o organisme competent.

FINANÇAMENT DEL PLA

7. Com es finançarà el Pla?

Es distingeixen dues classes d'aportacions al Pla: les fetes per les entitats promotores del Pla (obligatòries), corresponents, en el moment de la constitució, als anys 2004 i 2005, i les aportacions fetes pels partícips (voluntàries).

8. Com es calculen les aportacions?

El Pla aprovat es defineix com d'aportació definida, és a dir, que la Generalitat de Catalunya farà una aportació anual en el Pla de pensions a favor de cada empleat que hi participi; aquesta aportació es calcularà de manera individualitzada, tenint en compte tant el sou com els triennis d'antiguitat de cada treballador. Aquesta aportació en forma de quantia econòmica s'estableix d'acord amb el sistema d'aportacions següent:

- Aportació extraordinària any 2004: la dotació econòmica és, com a màxim, del 0,5% de la massa salarial de l'any 2004.
- Aportació any 2005: la dotació econòmica és, com a màxim, del 0,5% de la massa salarial de l'any 2005.

Les aportacions futures les calcula anualment cada entitat promotora en funció del que estableixin les corresponents lleis de pressupostos i mitjançant pactes o acords col·lectius de la Generalitat.

La dotació econòmica que la Generalitat de Catalunya fa al Pla a favor de cada un dels partícips, en cap cas no s'extreu de la seva nòmina.

9. Qui gestiona el Pla?

La Comissió de Control del Pla i del Fons en supervisen el funcionament, l'evolució i l'execució. També decideixen la política d'inversions que l'entitat gestora ha de dur a terme.

10. La rendibilitat del Pla pot ser negativa?

En funció del comportament dels mercats financers, la rendibilitat del Pla pot ser negativa en moments puntuals i d'acord amb els diferents cicles pels quals passa l'economia. Aquests sistemes d'estalvi esperen una rendibilitat a llarg termini.

11. Les aportacions al Pla de pensions faran que la meva pensió de la Seguretat Social quedi reduïda?

No tenen cap efecte sobre les pensions públiques de la Seguretat Social o de la mutualitat corresponent. Són quantitats addicionals que es perceben quan es produeix alguna de les contingències previstes.

FISCALITAT DEL PLA

12. He de pagar impostos pel Pla de pensions?

Les aportacions dels partícips redueixen la base imposable en la declaració anual de l'IRPF. Segons la legislació vigent, l'efecte fiscal de les aportacions fetes per l'entitat promotora és neutre, ja que aquestes aportacions s'han de declarar com un ingrés, i alhora es redueix el mateix import en la declaració anual de l'IRPF.

D'altra banda, els rendiments no generen obligacions tributàries fins al moment en què es reben, a través del cobrament d'una prestació, és a dir, no tributen en l'impost de patrimoni i tampoc en l'impost de donacions i successions.

13. Quin és el tractament fiscal de la prestació?

En funció de la forma de cobrament de les prestacions, els efectes fiscals són els següents:

- Si les prestacions es reben en forma de capital (en un únic pagament), es pot reduir el 40%, i tributar únicament pel 60% d'aquest capital com a rendiments del treball, sempre que hagin transcorregut més de dos anys des que es va fer la primera aportació al Pla. Aquest termini de dos anys no és exigible en el cas de la prestació per incapacitat.
- Si les prestacions es perceben en forma de renda (temporal o vitalícia), les quanties percebudes cada any es computen íntegrament com a rendes del treball. En aquest cas, no hi ha reduccions.
- Si les prestacions es perceben de forma mixta, s'actuarà segons s'explica en els paràgrafs anteriors en el que correspongui a la part percebuda en forma de capital i en forma de renda.
- Per tant, difereixen els impostos al moment de percebre la prestació.

14. Hi ha algun límit d'aportació?

Per a l'any 2005, el límit general és de 8.000 1 per a les aportacions que faci l'entitat promotora. Pel que fa al treballador, les aportacions voluntàries sumades de tots els plans de pensions que tingui no poden ultrapassar els 8.000 1 (és a dir, no hi ha limitació del nombre de plans de pensions, però sí que hi ha límit financer). Aquest límit s'incrementarà en 1.250 1 per a cada any que excedeixi els cinquanta-dos anys i fins als seixanta-cinc.

PROCEDIMENTS

15. Què he de fer per donar-me d'alta al Pla de pensions?

Les persones que compleixen inicialment els requisits establerts per ser-ne partícips, són donades d'alta i s'hi incorporen de manera automàtica. En queden excloses les persones que hi renunciïn expressament. L'entitat promotora ha de comunicar les renunciïes a l'entitat gestora i a la Comissió de Control.

16. Quin procediment he de seguir per fer les aportacions?

A banda de les aportacions que cada any farà la Generalitat de Catalunya, els partícpis poden fer aportacions voluntàries al Pla adreçant-se directament a qualsevol oficina de l'entitat gestora o dipositària, per mitjà de Línia Oberta o bé dels caixers automàtics.

17. Quan perdo la condició de partícpis?

La condició de partícpis es perd per alguna de les causes següents:

- Adquisició de la condició de beneficiari/ària, per jubilació o incapacitat.
- Adquisició de la condició de partícpis en suspens.
- Defunció del partícpis.
- Un cop extingida definitivament la relació laboral o de serveis amb el promotor: en aquest supòsit, es procedeix a la mobilització dels drets consolidats a un altre pla de pensions.
- Acabament del Pla; en aquest supòsit, es procedeix a la mobilització dels drets consolidats a un altre pla de pensions.

18. De quin termini dispeno per renunciar a formar part del Pla?

El partícpis pot renunciar-hi en qualsevol moment, comunicant-ho per escrit al Servei de Personal de l'entitat promotora.

19. Si he renunciat al Pla, ja no puc tornar a ser-ne partícpis?

Si ha comunicat la seva renúncia i posteriorment desitja incorporar-se al Pla, ho ha de sol·licitar per escrit a l'entitat promotora i l'alta tindrà efecte des del dia 1 del mes següent a la data de presentació de la sol·licitud d'adhesió quan aquesta sigui acceptada per la Comissió de Control.

20. Quin termini tinc per triar com percebre la prestació?

El beneficiari, o el seu representant legal, ha de comunicar per escrit a la Comissió de Control o a l'entitat gestora l'esdeveniment de la contingència coberta pel Pla (jubilació, incapacitat o defunció) en un termini no superior a sis mesos des que s'hagi produït o des del reconeixement per part de l'autoritat o organisme competent. En el moment de comunicar-ho, ha d'assenyalar també la forma escollida per al cobrament de la pensió i presentar la documentació corresponent.

Si no s'observa el termini esmentat, es pot aplicar sanció administrativa d'acord amb la normativa vigent.

21. On m'he d'adreçar per a consultes o aclariments del Pla?

Dins l'àmbit del Pla de pensions, hi ha l'Oficina d'Atenció a les persones partícpis i beneficiàries. L'estructura, l'organització i l'assignació de recursos han estat determinades pel Departament de Governació i Administracions Públiques.

L'Oficina ha entrat en funcionament el 12 de desembre del 2005. Depèn orgànicament de la Secretaria d'Administració i Funció Pública i s'ubica a la plaça Catalunya, 20, 3a planta.

El telèfon de consultes és el 93 567 43 43, i l'adreça electrònica, oficinaparticip.governacio-ap@gencat.net

Aquesta Oficina és l'aparell administratiu de la Comissió de Control del Pla, i les seves funcions són atendre les consultes formulades pels partícips i els seus beneficiaris, facilitar les relacions d'aquestes persones amb l'entitat gestora del Pla, i qualsevol altra que es pugui derivar de l'aplicació de les especificacions tècniques del Pla.

22. Què he de fer per mobilitzar els plans individuals o associatius que tinc en altres entitats?

El partípic ha de donar ordre de traspàs dels drets consolidats dels altres plans a l'entitat gestora actual, tot indicant el número de compte del nou pla que el partípic té amb la Generalitat de Catalunya (Pensions Caixa 73, Fondo de Pensiones).

23. Si marxo a l'estranger, puc endur-m'hi els meus drets consolidats?

D'acord amb la normativa vigent, aquests drets no es poden traslladar a cap entitat estrangera. Es poden quedar com a drets consolidats dins el Pla, i aleshores el treballador passa a la situació de partípic en suspens. Una altra opció és mobilitzar-los a un altre pla de pensions amb una altra entitat gestora, sempre que sigui espanyola.

24. Què passa en la situació administrativa d'excedència?

Hi ha dues possibilitats:

1. Que el partípic no canviï la seva situació i continuï rebent les aportacions obligatòries per part del promotor. Aquesta situació es dona en els supòsits següents:
 - Excedència voluntària per tenir cura d'un fill o filla, excedència voluntària per tenir cura de familiars, i excedència voluntària per raó de violència de gènere.
 - El personal en situació d'excedència voluntària per incompatibilitats o situacions assimilades o equivalents, sempre que aquesta sigui concedida per a la prestació de serveis dins l'àmbit de les entitats promotores.
 - El personal laboral declarat en excedència forçosa per a l'ocupació de càrrecs polítics dins l'àmbit de les entitats promotores.
2. Que el partípic passi a la condició de partípic en suspens en els supòsits següents:
 - Excedència voluntària per interès particular, per incompatibilitats, per agrupació familiar o incentivada.

25. Puc decidir com s'invertiran les meves aportacions?

No es pot decidir individualment. La Comissió de Control és l'òrgan que decideix la política d'inversions del Pla, i aquesta és la mateixa per a tots els partícips. L'entitat gestora és qui l'executa, per encàrrec de la Comissió.

26. Puc mobilitzar les aportacions efectuades per la Generalitat a un altre Pla? I les aportacions individuals voluntàries?

Només es poden mobilitzar els drets consolidats en cas d'acabament del Pla, d'extinció definitiva de la relació laboral o de serveis o si es produeix alguna de les contingències o supòsits extraordinaris previstos en el Pla.

Oficina d'Atenció a les persones partícips i beneficiàries plaça Catalunya, 20, 3a planta. El telèfon de consultes és el 93 567 43 43, i l'adreça electrònica, oficinaparticip.governacio-ap@gencat.net.